

عنوان مقاله:

شناسایی ژنوتیپهای حساس و متحمل به تنش خشکی در گندم نان بر اساس برخی صفات فیزیولوژیک و فنولوژیک

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات غلات، دوره 6، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

زینب سلیمانی - دانشجوی سابق کارشناسی ارشد، گروه زراعت و اصلاح نباتات، پردیس ابوریحان دانشگاه تهران، تهران، ایران

حسینعلی رامشینی - استادیار، گروه زراعت و اصلاح نباتات، پردیس ابوریحان دانشگاه تهران، تهران، ایران

سید محمد مهدی مرتضویان - استادیار، گروه زراعت و اصلاح نباتات، پردیس ابوریحان دانشگاه تهران، تهران، ایران

بهروز فوقی - مربی، گروه زراعت و اصلاح نباتات، پردیس ابوریحان دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

اصلاح ژنوتیپهای متحمل به تنش می‌تواند از کاهش شدید عملکرد در شرایط خشکی جلوگیری کند. انتخاب ژنوتیپها بر اساس شاخص‌های فیزیولوژیک منجر به تولید ژنوتیپ‌هایی خواهد شد که سازگاری خوبی به شرایط تنش دارند. در این آزمایش، ۳۰ ژنوتیپ گندم نان برای تحمل به خشکی بر اساس شاخص‌های فیزیولوژیک و فنولوژیک در شرایط مزرعه‌ای در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی مورد مقایسه قرار گرفتند. همچنین تنظیم اسمزی این ژنوتیپها در مرحله گیاهچه‌ای در شرایط تنش خشکی ارزیابی شد. تنش رطوبتی موجب کاهش محتوای نسبی آب برگ در ژنوتیپ‌های مورد بررسی شد. پتانسیل اسمزی ژنوتیپها تحت شرایط تنش خشکی در مرحله گیاهچه‌ای نسبت به حالت بدون تنش منفی‌تر شد و دوره رسیدگی تمامی ژنوتیپها کاهش یافت، اما زودرسی در ژنوتیپ‌های وری‌ناک، فونگ، فرونتانا، تجن، شیرودی و WS-۸۲-۹ بیشتر از بقیه ژنوتیپها بود. همبستگی معنی‌داری بین تنظیم اسمزی در مرحله گیاهچه‌ای و عملکرد ژنوتیپها در شرایط تنش خشکی به دست آمد. درصد کاهش محتوای نسبی آب برگ در ژنوتیپ سرداری ۵/۴ برابر بیشتر از ژنوتیپ وری‌ناک بود. ژنوتیپ‌های وری‌ناک، WS-۸۲-۹ و فرونتانا تحت تنش خشکی به خوبی از ساز و کار فرار و اجتناب بهره بردند. در مقابل، بیشترین عملکرد دانه تحت شرایط تنش خشکی مربوط به توده بومی سرداری و ارقام روشن و طوس به ترتیب با ۶، ۴۶/۵ و ۳۷/۵ تن در هکتار بود. در نتیجه، این ژنوتیپها تحمل بیشتری به تنش خشکی داشتند و جهت کشت در شرایط تنش کمبود آب پیشنهاد می‌شوند.

کلمات کلیدی:

تنظیم اسمزی، زودرسی، لوله ای شدن برگ، محتوای نسبی آب برگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1296337>

